

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obo/23/2015
Identifikačné číslo spisu:	7001897986
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7001897986.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu INSTA Investment, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Letná č. 45, IČO: 31 369 057, o schválení konečnej správy o speňažení majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu, o odvolaní veriteľa Slovenská konsolidačná, a. s., so sídlom v Bratislave, Cintorínska č. 21, IČO: 35 776 005 proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 3K/63/2001-523 z 21. novembra 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 3K/63/2001-523 z 21. novembra 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach ako súd konkurzný schválil konečnú správu s vyúčtovaním odmeny a výdavkov správcu. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že uznesením č. k. 3K/63/2001-21 zo 16. novembra 2001 bol na majetok dlžníka vyhlásený konkurz. Uznesením č. k. 3K/63/2001-43 z 1. februára 2002 bol do funkcie nového správcu konkurznej podstaty ustanovený JUDr. Alexander Farkašovský, advokát so sídlom v Košiciach, Nerudova č. 6 (ďalej len „správca“). Správca predložil konkurznému súdu konečnú správu o speňažení majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu (ďalej aj „konečná správa“), proti ktorej podal námietky veriteľ Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom v Bratislave, Cintorínska č. 21, IČO: 35 776 005 (ďalej aj „veriteľ“). Veriteľ namietal, že nebola preukázaná opodstatnenosť výdavkov správcu a ich vynaloženie je nepreskúmateľné, na základe čoho žiadal ich riadne zdokladovanie a odôvodnenie. Tiež náklady na účtovníctvo sú podľa jeho názoru neprimerane vysoké a zo strany správcu neboli riadne preukázané a zdôvodnené. Správca vo svojom vyjadrení k námietkam veriteľa uviedol, že vyčíslené výdavky predstavujú náklady, ktoré vynaložil na služobné cesty z Košíc do Bratislavy, kde bolo sídlo úpadcu, a to za obdobie od 1. februára 2002 do 31. decembra 2013. Účelom týchto ciest boli právne úkony pred súdmi a rokovania s veriteľmi, zástupcami štátnych organizácií a mestských častí. K nákladom na účtovníctvo predložil kópiu zmluvy so spoločnosťou SIX s.r.o. na vykonávanie ekonomických a účtovníckych prác. Vykonaným dokazovaním konkurzný súd dospel k záveru o opodstatnenosti nákladov správcu, keď z predložených listinných dôkazov (prehľadu služobných ciest) zistil, že správca

počas výkonu svojej funkcie od 1. februára 2002 do konca roka 2013 vykonával služobné cesty, pričom sa zväčša jednalo o cesty z Košíc do Bratislavy a späť, kde bolo pôvodne sídlo úpadcu. Z ďalšieho oboznámeného listinného dôkazu predloženého správcom konkurzný súd zistil, že správca mal na účtovnícke práce uzavretú zmluvu so spoločnosťou SIX s. r. o., Polianska 2, Košice na sumu 2.323,57 eur ročne. Uvedená suma je podľa názoru konkurzného súdu bežná a primeraná za vedenie účtovníctva v konkurzných konaniach a zodpovedá dĺžke konkurzu s tým, že k ukončeniu konkurzu budú potrebné ešte ďalšie výdavky.

Proti predmetnému uzneseniu podal odvolanie veriteľ Slovenská konsolidačná, a. s., so sídlom v Bratislave, Cintorínska č. 21, IČO: 35 776 005 (ďalej aj „odvolateľ“). Uviedol, že zotrváva na svojich námietkach proti konečnej správe zo dňa 4. decembra 2013, v ktorých namietal, že výdavky správcu nie sú v konečnej správe nijako špecifikované a opodstatnenosť ich vynaloženia je preto nepreskúmateľná. Poukázal na to, že správcom predložený prehľad služobných ciest v tabuľkovej forme nepostačuje na preukázanie ich uskutočnenia. Zároveň je vynaloženie cestovných výdavkov nedôvodné, pretože tieto nepriniesli do konkurznej podstaty žiadne výnosy. Správca nepredložil žiadne ďalšie dôkazy preukazujúce vynaložené výdavky ani na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 21. novembra 2014 napriek tomu, že bol na to súdom vyzvaný a ich predloženie prisľúbil. Správca predovšetkým nepredložil žiadny doklad preukazujúci vynaloženie výdavkov na účtovníctvo, keď vo svojom vyjadrení k námietkam odvolateľa len deklaroval predloženie zmluvy so spoločnosťou SIX s. r. o., avšak túto zmluvu konkurznému súdu doposiaľ nedoručil. Podľa názoru odvolateľa, musia byť výdavky správcu v konečnej správe jasne a zreteľne špecifikované a ich jednotlivé položky musia byť riadne odôvodnené a preskúmateľné. Zdôraznil, že konkurzní veritelia majú právo na riadne preskúmanie vynaložených nákladov, ktoré musia byť podložené príslušnými dokladmi. V prejednávanej veci však doklady predložené správcom nepreukazujú dôvodnosť ich vynaloženia a niektoré doklady neboli vôbec predložené. Výdavky, ktoré správca nevie zdokladovať, nemajú byť zahrnuté medzi výdavky konkurzu. Konkurzné konanie má smerovať k čo najvyššiemu uspokojeniu pohľadávok konkurzných veriteľov, a nie na uspokojenie výdavkov správcu, ktoré nie sú riadne vydokladované. Na základe uvedeného odvolateľ žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie o schválení konečnej správy zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Na výzvu konkurzného súdu sa k odvolaniu veriteľa vyjadril správca. K namietanej neprimeranosti svojich cestovných nákladov uviedol, že dôvodom služobných ciest bola predovšetkým skutočnosť, že úpadca pôvodne sídlil v Bratislave a z tohto mesta pochádzala väčšina jeho veriteľov. V Bratislave sa preto konali aj súdne incidenčné spory, ako napríklad konanie na Okresnom súde Bratislava II sp. zn. 17C/459/2001. V Bratislave sa správca zúčastňoval aj výsluchov bývalých štatutárov úpadcu v súvislosti s podanými trestnými oznámeniami pre trestný čin podvodu. Ďalším dôvodom služobných ciest do Bratislavy bolo plnenie povinností správcu pri zisťovaní majetku úpadcu. V tejto súvislosti sa správca snažil kontaktovať bývalých štatutárov a zamestnancov úpadcu za účelom zabezpečenia účtovnej agendy. Postup správcu bol nevyhnutný z dôvodu absencie účtovných dokladov a zmlúv. Ďalšie služobné cesty do Bratislavy správca uskutočnil za účelom získania príslušných právnych listín a dokumentov vzťahujúcich sa k budove Gloria na Záhradníckej č. 60 v Bratislave, ktorá podľa jeho poznatkov mala byť zahrnutá do súpisu konkurznej podstaty. Zdôraznil, že v danom konkurznom konaní si neuplatnil nárok na odmenu, pretože si bol vedomý toho, že služobné cesty, ktoré bol nútený objektívne vykonať, nepriniesli pre konkurzných veriteľov želaný majetkový efekt.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vec prejednal podľa ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „O. s. p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Napadnutým uznesením konkurzný súd schválil konečnú správu s vyúčtovaním odmeny a náhrady výdavkov správcu. Schválené znenie konečnej správy však nie je uvedené ani vo výrokovej časti a ani v odôvodnení napadnutého uznesenia. Zaužívanou praxou konkurzných súdov je pritom uvádzať aspoň podstatné náležitosti konečnej správy, a to výšku sumy určenej na rozdelenie veriteľom, výšku nákladov správy a výšku odmeny a výdavkov správcu. V posudzovanom prípade je možné len z odôvodnenia

napadnutého uznesenia vyvodit', že konečná správa bola schválená v tej podobe, v akej bola predložená správcom a vyvesená na úradnej tabuli súdu. V odôvodnení rozhodnutia konkurzný súd uviedol obsah námietok odvolateľa zo dňa 10. decembra 2013 a vyjadrenie správcu k podaným námietkam a konštatoval vykonanie dokazovania listinnými dôkazmi predloženými správcom. Konkrétne išlo o prehľad služobných ciest za obdobie od 1. februára 2002 do 31. decembra 2013, z ktorého konkurzný súd zistil, že správca pri výkone svojej funkcie vykonával takéto cesty, pričom sa jednalo prevažne o cesty z Košíc do Bratislavy (kde bolo sídlo úpadcu) a späť. Odvolateľ voči tomu namietal, že tento prehľad nepreukazuje dôvodnosť vynaloženia týchto výdavkov a ich vynaloženie označil za nedôvodné s poukazom na to, že služobné cesty správcu nepriniesli do konkurznej podstaty žiadny výnos. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplyva, že by sa konkurzný súd zaoberal dôvodnosťou vynaloženia cestovných výdavkov z hľadiska toho, či priniesli do konkurznej podstaty nejaký výnos. Odvolací súd však poznamenáva, že ide o novú námietku odvolateľa, ktorá v doterajšom priebehu konania nebola uplatnená. V konaní pred súdom prvého stupňa odvolateľ namietal len to, že správca cestovné výdavky nepreukázal. Odvolací súd je toho názoru, že správca má nárok na náhradu cestovných výdavkov aj v prípade, ak vykonané cesty v konečnom dôsledku nevedli k speňaženiu, či k „rozmnôženiu“ konkurznej podstaty. Ako príklad možno uviesť účasť správcu v incidenčných sporoch, teda sporoch o určenie pravosti, poradia alebo výšky prihlásených pohľadávok, kde je správca zo zákona účastníkom konania (žalovaným). Účelom týchto sporov je ustálenie okruhu pohľadávok, ktoré majú byť v konkurze uspokojené, nie speňažovanie, či zhodnotenie konkurznej podstaty. Ak má správca pri výkone svojej funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou, teda tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 8 ods. 2 ZKV, musí v týchto sporoch aktívne vystupovať, zúčastňovať sa pojednávaní, podávať vyjadrenia, navrhovať dôkazy a pod. V súvislosti s tým mu pochopiteľne vznikajú určité náklady, vrátane cestovných výdavkov. Bolo by nespravodlivé požadovať od správcu, aby tieto náklady znášal zo svojho. Na druhej strane však treba prisvedčiť odvolateľovi, že správca musí byť schopný vynaložené výdavky preukázať. Predložený prehľad služobných ciest zo dňa 10. októbra 2014 ani podľa názoru odvolacieho súdu nepreukazuje vynaloženie cestovných výdavkov v deklarovanej výške. Predovšetkým z neho nie je jasné, akým spôsobom správca cestovné výdavky na jednotlivé cesty vypočítal. V prípade, že správca postupoval podľa ust. § 7 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, mal by vedieť preukázať aj spotrebu motorového vozidla, ktoré na danú cestu použil (tieto údaje vyplývajú z technického preukazu) a cenu pohonnej látky (preukazuje sa dokladom o kúpe, prípadne sa použije cena určená Štatistickým úradom SR).

Ďalším posudzovaným dôkazom (v zmysle odôvodnenia napadnutého uznesenia) bola fotokópia zmluvy so spoločnosťou SIX s. r. o., Polianska 2, Košice, ktorá podľa názoru konkurzného súdu preukazuje, že správca mal s touto spoločnosťou zmluvu na účtovnícke práce a suma 2.323,57 eur (78.000,- Sk) ročne je bežná v konkurzných konaniach a primeraná dĺžke konkurzu. Odvolateľ voči tomu namietal, že takáto zmluva nebola súdu nikdy predložená napriek tomu, že správca deklaroval jej predloženie vo vyjadrení k námietkam a konkurzný súd za tým účelom odročil pojednávanie konané dňa 20. mája 2014. Uvedená námietka odvolateľa je dôvodná. V predloženom spise konkurzného súdu sa skutočne nenachádza zmluva medzi správcom a spoločnosťou SIX s.r.o., ktorej predmetom by boli účtovnícke práce a ani žiadny dôkaz o tom, že by správca takú listinu predložil súdu aspoň na nahliadnutie. Na listoch spisu č. 499 a 500 sa nachádza len kópia faktúry č. 56/03, vystavenej spoločnosťou SIX s.r.o., na sumu 78.000,- Sk pre odberateľa INSTA Investment s. r. o. v konkurze za poskytnuté ekonomické služby a kópie výdavkového a príjmového pokladničného dokladu zo dňa 7. októbra 2003. Uvedené listiny preukazujú len jednorazovú úhradu sumy 78.000,- Sk (2.589,13 eur) na základe faktúry č. 56/03. Správca pritom v konečnej správe deklaruje výdavky na účtovníctvo v sume 22.200,- eur. Nie je teda zrejmé, na základe čoho dospel konkurzný súd ku skutkovému zisteniu, že správca mal na účtovnícke práce zmluvu so spoločnosťou SIX s.r.o. na sumu 78.000,- Sk ročne. Sám správca na pojednávaní dňa 20. mája 2014 do zápisnice uviedol, že od roku 2010 má už iného účtovníka, ktorého náklady sú rovnako zahrnuté v konečnej správe a prisľúbil špecifikovať náklady nového a starého účtovníka. Problémy so zabezpečením listinných dôkazov od spoločnosti SIX s.r.o. vysvetľoval tým, že konateľka tejto spoločnosti zomrela a jej syn, ktorý zdedil „firmu“ s ním odmieta komunikovať. Po tom, čo odvolateľ zotrval na svojej požiadavke, aby správca zdokumentoval vynaloženie sporných nákladov, konkurzný súd pojednávanie odročil na neurčito s tým, že správca bol vyzvaný, aby v lehote 10 dní

predložil požadované písomné doklady. Pred ďalším pojednávaním, ktoré sa konalo dňa 14. októbra 2014 správca do podateľne konkurzného súdu doručil už spomínaný prehľad služobných ciest. Nepredloženie materiálov k účtovníckym prácam vysvetľoval tým, že má prísľub od syna bývalej účtovníčky, že mu v priebehu jedného týždňa predloží všetky doklady týkajúce sa predmetného konkurzu. Aj toto pojednávanie konkurzný súd odročil s tým, že správca je povinný predložiť požadované materiály. Na odročenie pojednávania dňa 21. novembra 2014 sa správca nedostavil a žiadne listinné dôkazy do dňa konania tohto pojednávania nepredložil. Napriek tomu konkurzný súd na tomto pojednávaní schválil konečnú správu, vrátane sporného vyúčtovania výdavkov na účtovníctvo. Dôvodná je preto námietka odvolateľa, že správca vynaloženie výdavkov na vedenie účtovníctva v sume 22.200,- eur riadne nepreukázal. Pokiaľ konkurzný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia argumentoval tým, že vyúčtovaná suma je primeraná a k ukončeniu konkurzu budú potrebné ešte ďalšie výdavky, odvolací súd poznamenáva, že zo schválenej konečnej správy nie je zrejmé ani to, či v sume 22.200,- eur sú zahrnuté aj budúce výdavky správcu v súvislosti s ukončením konkurzu.

Po preskúmaní veci Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd vo veci rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a jeho rozhodnutie je tiež nepreskúmateľné pre nedostatok relevantných dôvodov, na základe čoho napadnuté uznesenie krajského súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.).

Odvolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.